

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

ID _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою
Національного аерокосмічного
університету
«Харківський авіаційний інститут»
_____ 2025 р., протокол № _____

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

SMART-економіка
назва освітньої програми

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
назва галузі знань

спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями)
назва спеціальності

кваліфікація

Бакалавр з економіки

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.

В. о. ректора Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»

_____ Олексій ЛИТВИНОВ
наказ № _____ від _____ 2025 р.

Харків 2025

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму ОПП «SMART-економіка» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація» в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (далі – ХАІ) розроблено у зв'язку з необхідністю підготовки фахівців, здатних ефективно управляти економічними процесами, аналізувати та прогнозувати розвиток соціально-економічних систем із застосуванням сучасних цифрових технологій та інструментів розумної економіки, що дає можливість розвитку економіко-математичного моделювання та розробки SMART-рішень для аналізу діяльності і управління суб'єктами економіки, які функціонують на різних типах ринків з урахуванням потреб аерокосмічної галузі та машинобудування, у тому числі в умовах відновлення цих систем у воєнний і післявоєнний час.

Освітньо-професійну програму ОПП «SMART-економіка» розроблено робочою групою Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» у складі:

1. Керівник освітньої програми: Попов О. С. – к.е.н, доцент, доцент кафедри економіки та публічного управління
2. Члени групи: Давидова І. О. – д.е.н, професор, професор кафедри економіки та публічного управління
3. Ревенко Д. С. – д.е.н, професор, професор кафедри економіки та публічного управління
4. Лебедченко В. В. – к.е.н, доцент кафедри економіки та публічного управління
5. Ульянова О. С. – стейкхолдер, директор ТОВ «Телесенс ІТ»
6. Токарев Ю. Р. – стейкхолдер, віце президент з управління активами, Компанія Aerovista
7. Колосовська Т.П. – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка (3 курс, група 631е)
8. Сутула В. В. – здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка (3 курс, група 631е)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються

ВСТУП

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами), Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 1244 від 13.11.2018 р.):

- загальні компетентності;
- фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньо-професійної програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньо-професійної програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів за освітньою програмою «SMART-економіка» зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями).

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в ХАІ;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку здобувачів за освітньо-професійною програмою «SMART-економіка» зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями);
- екзаменаційна комісія спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями);
- приймальна комісія ХАІ;
- роботодавці для отримання інформації щодо компетентностей випускників.

Кафедри ХАІ, які залучені для підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «SMART-економіка» зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями) керуються цією програмою для складання НМКД, навчальних планів, тощо.

1. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

1.1 Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 (зі змінами).

1.2 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами).

1.3 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266.

1.4 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579.

1.5 Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327 (зі змінами).

1.6 Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, (наказ МОН України № 600 від 01.06.2017 р.) схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (зі змінами).

1.7 Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 1244 від 13.11.2018 р.).

1.8 Положення «Про організацію освітнього процесу» Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», затверджене вченою радою університету (зі змінами).

1.9 A Tuning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. - Bilbao, Groningen and The Hague, 2010.

1.10 A TUNING-AHELO conceptual framework of expected/desired learning outcomes in engineering. OECD Education Working Papers, No. 60, OECD Publishing 2011. <http://dx.doi.org/10.1787/5kghtchn8mbn-en>.

1.11 Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М.Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

1.12 Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».

1.13 Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. – Чинний від 01.01.2012. – (Національний класифікатор України).

1.14 Класифікатор професій: ДК 003:2010. – Чинний від 01.11.2010. – (Національний класифікатор України).

1.15 Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «SMART-ЕКОНОМІКА» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ С1 «ЕКОНОМІКА»

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут» Кафедра економіки та публічного управління National Aerospace University named "Kharkiv Aviation Institute" Department of Economics and Public Administration
Ступінь вищої освіти	Бакалавр Bachelor`s Degree in
Галузь знань, спеціальність та назва кваліфікації	Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» Field of Study: Social Sciences, Journalism, Information and International Relations Спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями) Program Subject Area: «Economics and International Economic Relations» (by specialization) Кваліфікація: бакалавр з економіки Qualification: Bachelor`s Degree in Economics
Офіційна назва ОПП	SMART-економіка SMART-economics
Тип диплому та обсяг ОПП	Диплом бакалавра, одиничний, термін навчання 3 роки 10 місяців: – на базі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС; – на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») – 240 кредитів ЄКТС. ХАІ визнає та перезараховує: <ul style="list-style-type: none"> • не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста); • не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.
Наявність акредитації	Започатковано провадження освітньої діяльності з 2025 року Оновлення або модернізація освітньої програми здійснюється відповідно до розділу 5 Положення «Про розроблення та модернізацію освітніх програм ХАІ».
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності повної загальної середньої освіти та/або ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» та/або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» в порядку, визначеному законодавством
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОПП	https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/
2 – Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є формування комплексної системи підготовки фахівців з вищою освітою за першим (бакалаврським) рівнем у сфері економіки з інноваційним та стратегічним мисленням, систематизованими знаннями та передовими компетентностями у сфері економіки, економіки підприємств та розумної економіки, з урахуванням потреб аерокосмічної галузі та машинобудування в умовах відновлення у воєнний і післявоєнний час, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання, впроваджувати сучасні технології економічного аналізу та управління, застосовувати інструменти SMART-планування та SMART-управління, а також приймати ефективні рішення з урахуванням принципів конкретності, вимірюваності, досяжності, релевантності та обмеженості у часі (S.M.A.R.T.), що сприятиме сталому розвитку підприємств,	

галузей та економіки країни загалом	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	<p>Об'єкт вивчення та/або діяльності: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем у сучасному середовищі розумної економіки, моделювання, прогнозування та оптимізація соціально-економічних процесів з використанням цифрових технологій та аналітичних інструментів, впровадження принципів S.M.A.R.T. у прийняття економічних рішень, підвищення ефективності економічних суб'єктів та забезпечення сталого розвитку економіки.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями та практичними навичками у сфері економіки, необхідними для розв'язання завдань предметної області.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентації результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Орієнтація ОП	Освітньо-професійна програма для підготовки бакалаврів
Основний фокус ОП	Акцент робиться на підготовку фахівців, здатних ефективно управляти економічними процесами, аналізувати та прогнозувати розвиток соціально-економічних систем із застосуванням сучасних цифрових технологій та інструментів розумної економіки.
Особливості програми	Особливостями програми є поглиблене вивчення методів та засобів інформаційних технологій, економіко-математичного моделювання та розробки SMART-рішень для аналізу діяльності і управління суб'єктами економіки, що функціонують на різних типах ринків з урахуванням потреб аерокосмічної галузі та машинобудування, у тому числі в умовах відновлення у воєнний і післявоєнний час.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робота за фахом відповідно до кваліфікації «бакалавр з економіки», який може займати посади економіста-аналітика комерційних підприємств і державних установ з фінансових, виробничих, інвестиційних питань, фахівця з управління економічною діяльністю організацій, економічного консультанта у міжнародних проектах та організаціях, економіста з аналізу та оптимізації бізнес-процесів на основі даних, фахівця з економічного консалтингу та аналітики ринку.
Подальше навчання	Продовження навчання за програмою підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентське-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання спрямоване на розвиток критичного і творчого мислення, навчання через лабораторну практику, дуальну, дистанційну освіту тощо. Лекції, мультимедійні лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, підготовка кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Письмові іспити, звіти з практик, презентації, поточний (модульний) контроль, кваліфікаційна робота та її захист.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

	<p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>СК15. Здатність впроваджувати концепції розумної економіки, застосовувати принципи S.M.A.R.T. у стратегічному та операційному управлінні економічними процесами суб'єктів господарювання.</p> <p>СК16. Здатність використовувати сучасні цифрові технології і інструменти аналізу даних для прийняття обґрунтованих економічних рішень в умовах трансформації економіки.</p>

7 - Програмні результати навчання

- ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.
- ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
- ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,
- ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
- ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
- ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
- ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
- ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
- ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
- ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
- ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
- ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
- ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
- ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
- ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
- ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
- ПРН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.
- ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
- ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
- ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
- ПРН25. Впроваджувати концепцію розумної економіки, застосовуючи принципи S.M.A.R.T. у процесах економічного аналізу, стратегічного планування, управління ресурсами та прийняття ефективних рішень в умовах цифрової трансформації та сталого розвитку.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення формується, в основному, за рахунок науково-педагогічних працівників кафедри економіки та публічного управління, склад якої сформований з достатньої кількості докторів економічних наук, професорів, кандидатів економічних та технічних наук, доцентів, старших викладачів. До викладання
----------------------	--

	<p>навчальних дисциплін залучаються також науково-педагогічні працівники інших кафедр Національного аерокосмічного університету «ХАІ».</p> <p>Науково-педагогічні працівники залучені до реалізації освітньої програми, відповідають вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187 зі змінами).</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 зі змінами) і забезпечує проведення всіх видів навчальних занять та практик, передбачених навчальним планом.</p> <p>Навчання проводиться в аудиторіях кафедри економіки та публічного управління, які входять до складу факультету програмної інженерії та бізнесу Національного аерокосмічного університету «ХАІ». Усі лекційні, семінарські, практичні та лабораторні заняття з непрофільних предметів проводяться на базі аудиторного фонду та матеріально-технічної бази університету.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187 зі змінами) включає в себе бібліотечні ресурси (https://library.khai.edu/), електронні навчальні ресурси, сайт Національного аерокосмічного університету «ХАІ» (https://khai.edu/), на якому розмішена основна інформація щодо освітньої діяльності та освітньо-професійної програми. Дистанційне навчання здійснюється з використанням системи дистанційного навчання MENTOR (https://mentor.khai.edu/).</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. «ХАІ» і закладами вищої освіти України.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. «ХАІ» і навчальними закладами вищої освіти країн-партнерів.</p>
Навчання іноземних здобувачів ВО	<p>Навчання здійснюється державною мовою. У певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.</p>

3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (КОП) ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1. Перелік компонент ОП

Код КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти ОП				
ОК1	Інформатика	5	залік	1
ОК2	Політична економія	5	іспит	1
ОК3	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика)	10	іспити	1,2
ОК4	Вступ до фаху	6,5	іспит	1
ОК5	Іноземна мова	8	залік, диф. залік	1,2
ОК6	Українська мова за професійним спрямуванням	3	залік	1
ОК7	Основи авіакосмічної техніки	3	залік	2
ОК8	Маркетинг	4	іспит	2
ОК9	Мікро- та макроекономіка	4	іспит	2
ОК10	Навчальна практика	3	залік	2
ОК11	Розвиток економічного та управлінського світогляду	5,5	іспит	2
ОК12	Економіка підприємства	4	іспит	3
ОК13	Менеджмент	4	іспит	3
ОК14	Статистика	3	іспит	3
ОК15	Фінанси	4	іспит	3
ОК16	Цифрові технології управління виробництвом і збутом	4,5	залік	3
ОК17	Аналітика та оптимізація витрат	3	іспит	4
ОК18	Електронна комерція	5	залік	4
ОК19	Ознайомча практика	3	залік	4
ОК20	Управління людським капіталом	5,5	іспит	4
ОК21	Бухгалтерський облік	4	іспит	4
ОК22	Економіка підприємства (курсова робота)	2	диф. залік	4
ОК23	Міжнародні економічні відносини	4	іспит	5
ОК24	Дата-аналітика в економіці	5	іспит	5
ОК25	Регіональна економіка	3	залік	5
ОК26	Політика європейської інтеграції	3	залік	5
ОК27	Прикладна економетрика та моделювання	4,5	іспит	5
ОК28	Виробнича практика	3	залік	6
ОК29	SMART-стратегії розвитку підприємства	5,5	іспит	6
ОК30	Стратегічне планування сталого розвитку	3,5	іспит	6
ОК31	Економіко-математичні моделі в управлінні та економіці	5,5	залік	6
ОК32	Інновації та цифрова трансформація	4	іспит	6
ОК33	Цифрові інструменти економіки і публічного управління	4	залік	7
ОК34	Діагностика та прогнозування економічного розвитку	4,5	іспит	7
ОК35	Конкурентоспроможність та стратегічні переваги	4	залік	7
ОК36	SMART-стратегії розвитку підприємства (курсова робота)	2	диф. залік	7
ОК37	Аналітичне обґрунтування бізнес-рішень та управління ризиками	4	іспит	7
ОК38	БЖД, охорона праці, екологія та цивільний захист	3	залік	8
ОК39	Аналітичне обґрунтування бізнес-рішень та управління ризиками (курсова робота)	2	диф. залік	8
ОК40	Бізнес-планування	4,5	іспит	8
ОК41	Антикризове управління	3	іспит	8
ОК42	Кваліфікаційна робота бакалавра	9	іспит	8
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180		

1	2	3	4	5
Вибіркові компоненти ОП				
Вибірковий комплекс, що забезпечує соціальні навички (Soft skills)*				
ВК1	Математичний блок на вибір	5	іспит	4
ВК2	Правова компетентність	3	залік	2
ВК3	Військово-патріотична підготовка	3	Диф.залік	4
ВК4	Формування системного наукового світогляду	3	залік	3
Вибірковий комплекс галузевого спрямування Major**				
ВК5	Major. Дисципліна 1	3	іспит	3
ВК6	Major. Дисципліна 2	4	іспит	4
ВК7	Major. Дисципліна 3	4	іспит	5
Вибірковий блок дисциплін Minor***				
ВК8	Minor. Дисципліна 1	5	іспит	5
ВК9	Minor. Дисципліна 2	5	іспит	6
ВК10	Minor. Дисципліна 3	5	іспит	7
ВК11	Minor. Дисципліна 4	5	іспит	8
Окремі вибіркові дисципліни ****				
ВК12	Дисципліна індивідуального вибору 1	5	залік	6
ВК13	Дисципліна індивідуального вибору 2	5	залік	7
ВК14	Дисципліна індивідуального вибору 3	5	іспит	8
Загальний обсяг вибіркових компонент:		60		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240		

*Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках/блоках освітніх компонент ВК1-ВК4, тим самим забезпечує опанування і поглиблення компетентностей та результатів навчання, що направлені на здобуття соціальних навичок (Softskills) відповідно до вимог стандарту спеціальності. Переліки складових освітніх компонент ВК1-ВК4 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

**Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент ВК5-ВК7, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, що направлені на опанування і поглиблення компетентностей та результатів навчання відповідно до галузевого спрямування враховуючи вимоги стандарту спеціальності. Переліки складових освітніх компонент вибіркового комплексу галузевого спрямування Major можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

***Загальноуніверситетський блок, в якому блоки дисциплін для вибору пропонують кафедри Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання, які можуть передбачати здобуття часткової професійної кваліфікації. До складу кожного блоку Minor входять чотири послідовних освітніх компоненти обсягом п'ять кредитів кожна. Здобувач може обрати будь-який блок дисциплін Minor. Блоки дисциплін Minor можуть оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

**** Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент ВК12-ВК14, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання. Переліки складових освітніх компонент ВК12-ВК14 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

Здобувач, який зарахований на базі повної загальної середньої освіти, виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС.

Здобувач, який зарахований на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»), виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС. При цьому ХАІ визнає та перезараховує: не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста); не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.

Згідно з принципами компетентнісного підходу до здобуття вищої освіти перезарахування результатів раніше складених претендентом дисциплін відповідно до індивідуального навчального плану здійснюється за заявою претендента на підставі Положення «Про перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya/1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-poryadok-perezarahuvannya/>) шляхом порівняння: відповідності змісту дисципліни освітньо-професійної програми (ОПП); запланованих результатів навчання з відповідної дисципліни; загального обсягу у годинах і кредитах ЄКТС; форм підсумкового контролю тощо.

3.2. Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

Під час формування переліку дисциплін, практик та атестації враховано вимоги стандарту вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, положення «Про організацію освітнього процесу у ХАІ» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procusu/>) та відповідних нормативних документів.

Практики та/або стажування (за всіма видами) входять до складу обов'язкових навчальних дисциплін. Кількість форм контролю на навчальний рік не перевищує шістнадцять. Аудиторне навантаження становить від 1/3 до 2/3 загального обсягу навантаження.

Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами надано у додатку А.

3.3 Структурно-логічна схема ОП

Структурно-логічна схема (додаток Б) освітньої програми відображає послідовність вивчення її компонент, як обов'язкових, так і вибіркового. Здобувачем вищої освіти обирається індивідуальна траєкторія навчання, яка реалізується через обирання вибіркового компонент згідно Положення «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін».

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів за освітньо-професійною програмою «SMART-економіка» зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями) проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з економіки.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

5. ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Принципи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти; • автономія університету; • управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу; • постійний моніторинг якості освіти; • залучення студентів і стейкхолдерів до процесу забезпечення якості; • відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості. <p>Процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> • удосконалення планування освітньої діяльності; • затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; • підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти; • посилення кадрового потенціалу університету; • забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; • розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом; • забезпечення публічності інформації про діяльність університету; • створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях викладачів та здобувачів вищої освіти.
<p>Моніторинг та періодичний перегляд програм</p>	<p>Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також забезпечити сприятливе навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання змісту програми, гарантуючи її відповідність сучасним вимогам і потребам суспільства, навчальному навантаженню здобувачів вищої освіти, процедурам оцінювання студентів, очікуванням і потребам здобувачів вищої освіти щодо змісту і процесу навчання.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на наступних принципах: обов'язковість та періодичність проходження підвищення кваліфікації; прозорість процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; моніторинг відповідності змісту програм підвищення кваліфікації завданням професійної діяльності; обов'язковість впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.</p>
<p>Публічність інформації про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Інформація про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації розміщена на сайті Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» https://studgorodok.khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti у відкритому доступі.</p>
<p>Дотримання академічної доброчесності працівниками університету та здобувачами вищої освіти</p>	<p>Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань.</p>
<p>Система запобігання та виявлення академічного плагіату</p>	<p>Здійснюється перевірка на плагіат. https://www.plagtracker.com https://www.scanmvessav.com https://www.plagiarismdetector.net https://www.duplichecker.com https://www.hfhtrater.com https://www.plagiarisma.net</p>

Додаток А
Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

1 курс				2 курс				3 курс				4 курс			
1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр		6 семестр		7 семестр		8 семестр	
КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів
OK1	5	OK3	5	OK12	4	OK18	5	OK23	4	OK28	3	OK33	4	OK38	3
OK2	5	OK5	4	OK13	4	OK19	3	OK24	5	OK29	5,5	OK34	4,5	OK39	2
OK3	5	OK7	3	OK14	3	OK20	5,5	OK25	3	OK30	4	OK35	4	OK40	4,5
OK4	6,5	OK8	4	OK15	4	OK21	4	OK26	3	OK31	5	OK36	2	OK41	3
OK5	4	OK9	4	OK16	4,5	OK22	2	OK27	4,5	OK32	4	OK37	4	OK42	9
OK6	3	OK10	3	OK17	3										
		OK11	5,5												
		<i>BK2</i>	3	<i>BK4</i>	3	<i>BK1</i>	5	<i>BK7</i>	4	<i>BK9</i>	5	<i>BK10</i>	5	<i>BK11</i>	5
				<i>BK5</i>	3	<i>BK3</i>	3	<i>BK8</i>	5	<i>BK12</i>	5	<i>BK13</i>	5	<i>BK14</i>	5
						<i>BK6</i>	4								
28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5	
60				60				60				60			

Вибіркові компоненти, їх зміст, формування компетентностей (загальних, спеціальних(фахових)) та визначення результатів навчання представлено у робочих програмах дисциплін та/або силабусах на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програми і компонентів» освітньо-професійної програми «SMART-економіка» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (за спеціалізаціями) <https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/>

Додаток Б
СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

